

EUROOPAN PARLAMENTTI

2004

2009

Istuntoasiakirja

29.5.2007

B6-0234/2007

PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

Eurooppa-neuvoston ja komission julkilausumien johdosta

työjärjestyksen 103 artiklan 2 kohdan mukaisesti

esittäjä(t): Raimon Obiols i Germà PSE-ryhmän puolesta
Marios Matsakis ja Marco Cappato ALDE-ryhmän puolesta
Konrad Szymański UEN-ryhmän puolesta
Hélène Flautre, Raül Romeva i Rueda, Milan Horáček ja Jean Lambert
Verts/ALE-ryhmän puolesta
André Brie, Vittorio Agnoletto ja Luisa Morgantini GUE/NGL-ryhmän
puolesta
Nils Lundgren, Hélène Goudin ja Bastiaan Belder

YK:n ihmisoikeusneuvoston (UNHCR) viidennestä istunnosta

Euroopan parlamentin päätöslauselma YK:n ihmisoikeusneuvoston (UNHCR) viidennestä istunnosta

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon aiemmat vuoden 1996 jälkeen antamansa päätöslauselmansa Yhdistyneiden kansakuntien ihmisoikeustoimikunnasta ja etenkin 16. maaliskuuta 2006 antamansa päätöslauselman ihmisoikeusneuvostoa koskevien neuvottelujen tuloksista sekä YK:n ihmisoikeustoimikunnan 62. istunnosta¹, 29. tammikuuta 2004 antamansa päätöslauselman Euroopan unionin ja Yhdistyneiden kansakuntien suhteista², 9. kesäkuuta 2005 antamansa päätöslauselman Yhdistyneiden Kansakuntien uudistuksesta³, 29. syyskuuta 2005 antamaansa päätöslauselman 14.–16. syyskuuta 2005 pidetyn Yhdistyneiden Kansakuntien huippukokouksen tuloksista⁴ ja 26. huhtikuuta 2007 antamansa päätöslauselman vuosittaisesta ihmisoikeusraportista 2006 sekä Euroopan unionin ihmisoikeuspolitiikasta,
  - ottaa huomioon kiireelliset päätöslauselmansa ihmisoikeuksista ja demokratiasta,
  - ottaa huomioon YK:n yleiskokouksen päätöslauselman 60/251 ihmisoikeusneuvoston perustamisesta,
  - ottaa huomioon YK:n ihmisoikeusneuvoston aiemmat istunnot,
  - ottaa huomioon seuraavan viidennen istunnon,
  - ottaa huomioon tulokset neuvoston työryhmistä, jotka ovat käsitelleet valitusmenettelyä, yleistä säännöllistä tarkastelua, tulevaa asiantuntijaneuvojen järjestelmää, esityslistaa, vuotuista työohjelmaa, työmenetelmiä, työjärjestystä sekä erityismenettelyjen tarkistusta,
  - ottaa huomioon 17. toukokuuta pidettyjen ihmisoikeusneuvoston vaalien tulokset,
  - ottaa huomioon työjärjestyksen 103 artiklan 2 kohdan,
- A. ottaa huomioon, että ihmisoikeuksien yleispätevyyden kunnioittaminen, edistäminen ja suojeleminen ovat osa Euroopan unionin eettistä ja oikeudellista säännöstöä ja yksi Euroopan yhtenäisyyden ja eheyden kulmakivistä;
- B. on sitä mieltä, että Yhdistyneet Kansakunnat on – kuten tähänkin saakka – se järjestö, joka pystyy parhaiten käsittelemään kokonaisvaltaisesti ihmisoikeuskysymyksiä ja ihmiskunnan tällä hetkellä kohtaamia haasteita,

---

¹ Hyväksytyt tekstit, P6_TA(2006)0097.

² EUVL C 96 E, 21.4.2004, s. 79.

³ Hyväksytyt tekstit, P6_TA(2005)0237.

⁴ Hyväksytyt tekstit, P6_TA(2005)0362.

- C. toteaa, että ihmisoikeusneuvosto voisi tarjota tehokkaan välineen ihmisoikeuksien suojelun ja edistämisen tehostamiseksi YK:n puitteissa,
- D. toteaa, että ihmisoikeusneuvoston viides istunto on tässä suhteessa keskeisellä sijalla, koska siinä saatetaan loppuun mekanismien sekä mandaattien tarkastelu ja kehitetään säännöllistä yleistä tarkastelua koskevat menettelyt,
- E. toteaa, että ihmisoikeusneuvoston uskottavuus riippuu näiden uudistusten ja mekanismien hyväksymisestä tavalla, joka vahvistaa sen kykyä käsitellä ihmisoikeusloukkauksia kaikkialla maailmassa,
- F. toteaa, että neuvoston viidettä istuntoa varten on perustettu Euroopan parlamentin tilapäinen valtuuskunta kuten edellisvuonnakin ja sitä ennen neuvoston edeltäjää YK:n ihmisoikeuskomissiota varten,
1. panee merkille ihmisoikeusneuvoston ensimmäisen vuoden työn tulokset; pitää myönteisenä ihmisoikeusneuvoston itselleen määrittämää kunnianhimoista ohjelmaa, joka käsitti sen menettelyjen ja työtapojen tarkastelun, ja erityisesti yleisen säännöllisen tarkastelun kehittämistä ja toimeenpanoa sekä erityismenettelyjen tarkastelua;
  2. pitää myönteisenä erityisistuntojen järjestämistä kiireellisten kriisien käsittelemiseksi; on kuitenkin huolissaan siitä, ettei ihmisoikeusneuvosto ole pystynyt ryhtymään toimiin monien maailman kiireellisimpien ihmisoikeustilanteiden käsittelemiseksi;
  3. pahoittelee erityisesti ihmisoikeusneuvoston Darfuria koskeneen päätöslauselman heikkoutta sekä luottamuksellisella menettelyllä tehtyä päätöstä, jonka mukaan lopetettaisiin Iranin ja Uzbekistanin ihmisoikeusloukkauksia koskevien valitusten käsittely "1503"-menettelyllä; toteaa, että "1503"-menettelyn luottamuksellisuus ei ole tuottanut odotettuja tuloksia asianomaisten viranomaisten entistä parempaan yhteistyöhön liittyen; pyytää ottamaan käyttöön entistä avoimempia menettelyjä;
  4. pitää myönteisenä kaikkien ihmisten suojelua tahdonvastaisilta katoamisilta koskevan yleissopimuksen allekirjoittamista vain vuosi sen jälkeen, kun YK:n yleiskokous hyväksyi sen; kehottaa YK:n kaikkia jäsenvaltioita ratifioimaan yleissopimuksen; ilmaisee jälleen vahvan tukensa allekirjoitus- ja ratifiointikampanjalle;
  5. panee merkille tulokset YK:n yleiskokouksessa 17. toukokuuta pidetystä äänestyksestä ihmisoikeusneuvoston 14 uudesta jäsenestä;
  6. pitää myönteisenä, ettei Valko-Venäjää ole valittu neuvostoon ottaen huomioon, että YK:n yleiskokous tuomitsi neljä kuukautta aiemmin sen ihmisoikeusloukkaukset ja sen yhteistyön puutteen erityismenettelyjen yhteydessä;
  7. kehottaa järjestämään kilpailuun perustuvia vaaleja kaikilla alueilla, jotta saataisiin todellista valinnanvaraa YK:n jäsenvaltioiden kesken; pahoittelee, että joitakin ihmisoikeuksien suhteen ongelmallisia maita on valittu etukäteen sovittujen ehdokaslistojen vuoksi;

8. toistaa, että ihmisoikeusneuvoston jäsenten on noudatettava täysin velvoitettaan täyteen yhteistyöhön erityismenettelyjen kanssa, mikä korostaa niiden roolia ihmisoikeuksien yleismaailmallisuuden säilyttämisessä;
9. kehottaa Euroopan unionia jatkamaan painostusta, joka koskee ihmisoikeusneuvostoon valinnan jäsenyysvaatimuksia sekä jäsenvaltioiden valintasuostumusten käytännön toteutumisen seuranta;
10. korostaa, että ihmisoikeusneuvoston uskottavuus ja tehokkuus ihmisoikeuksien suojelussa riippuu yhteistyöstä erityismenettelyjen kanssa ja niiden täydestä toteutuksesta sekä uudistusten ja mekanismien hyväksymisestä tavalla, joka vahvistaa sen kykyä käsitellä ihmisoikeusloukkauksia eri puolilla maailmaa;

Menettelyjen ja mekanismien tarkastelu

11. pitää yleistä säännöllistä tarkastelumekanismia keinona, jonka avulla voidaan mahdollisesti parantaa ihmisoikeuksiin liittyvien sitoumusten ja käytäntöjen seurannan yleismaailmallisuutta koko maailmassa soveltamalla YK:n kaikkiin jäsenvaltioihin samanlaista kohtelua ja seuranta;
12. korostaa, että tämä tavoite voidaan saavuttaa vain, jos tarkastelu käsittää riippumattoman asiantuntemuksen tarkasteluprosessin kaikissa vaiheissa sekä tehokkaan ja tuloksiin suunnatun seurantamekanismin; on hyvin huolissaan asiaa koskevasta tämänhetkisestä suuntauksesta;
13. kehottaa siksi YK:n jäsenvaltiota takaamaan, että tarkastelu perustuu objektiivisiin ja luotettaviin tietoihin sekä yhteisiin tarkastelunormeihin, kuten ihmisoikeuksien yleismaailmalliseen julistukseen ja muihin velvoitteisiin ja sitoumuksiin valintasuostumukset mukaan lukien;
14. kehottaa sisällyttämään tarkasteluprosessiin seuranta koskevia määräyksiä niin, että tarkastelun kohteena olevat valtiot joutuvat tekemään neuvostolle selkoa suositusten täytäntöönpanosta;
15. pitää tärkeänä, että prosessi on avoin kaikkien osapuolten ja asianosaisten kannalta, ja pitää tärkeänä myös kansalaisjärjestöjen tehokasta osallistumista koko prosessin aikana;
16. korostaa, että erityismenettelyt ovat YK:n ihmisoikeustoiminnan ytimessä ja että niillä on keskeinen merkitys ihmisoikeuksien suojelussa ja edistämisessä;
17. kehottaa siksi YK:n kaikkia jäsenvaltioita säilyttämään näiden erityismenettelyjen riippumattomuuden hallitusten poliittisesta vaikutuksesta ja takaamaan, että niiden toimet ja suositusten laatiminen säilytetään asiantuntemuksen keskeisenä elementtinä;
18. on tässä yhteydessä hyvin huolissaan Afrikan ryhmän puolesta esitetystä erityismenettelyjä koskevien menettelysääntöjen luonnoksesta, joka heikentää huomattavasti mekanismeja ja niiden antamaa suoja;
19. korostaa, että jos menettelysäännöt hyväksytään, ne tulisi rajata mandaatin haltijoiden

ammattietiikkaan ja periaatteisiin ja niissä tulisi määrittää velvoitteet, jotka koskevat valtioiden yhteistyötä erityismenettelyjen kanssa erityisesti niiden riippumattomuutta kunnioittaen ja niiden työtä helpottaen;

20. kehottaa antamaan erityismenettelyille jatkuvaa tukea rahoituksen ja henkilöstön muodossa;
21. korostaa, että erityismenettelyjen mandaattien tarkastelu tulisi suorittaa yhdessä eri mandaatin haltijoiden kanssa, jotta vältettäisiin menettelyjärjestelmän suojaavan vaikutuksen heikkeneminen; korostaa erityisesti, että yleisen säännöllisen tarkastelumekanismin tulisi yhdessä erityisistuntojen kanssa olla lisämekanismi, jolla käsitellään ihmisoikeusrikkomuksia, eikä sen tulisi korvata erityismenettelyjä maakohtaisilla mandateilla;
22. toteaa, että neuvoston esityslistan tulisi yhdistää ennustettavuus ja joustavuus, jotta voitaisiin käsitellä esiin nousevia ihmisoikeuksiin liittyviä kriisejä;

EU:n osallistuminen

23. panee merkille EU:n ja sen jäsenvaltioiden aktiivisen osallistumisen ihmisoikeusneuvoston ensimmäisen työvuoden aikana ja odottaa Romanialta menestyksestä UNHCR:n puheenjohtajuutta;
24. kehottaa EU:ta vahvistamaan ja vakiinnuttamaan selkeän kantansa suhteessa edellä mainittuihin ongelmiin ja erityisesti liittyen yleiseen säännölliseen tarkastelumekanismiin sekä erityismenettelyjen tarkistukseen, jotka ovat olennaisia tekijöitä neuvoston tulevan toiminnan kannalta; kehottaa EU:ta hylkäämään kaikki kompromissit, jotka vaarantaisivat ihmisoikeusneuvoston kyvyn täyttää täysin ihmisoikeuksien suojelua ja edistämistä koskevan tehtävänsä koko maailmassa;
25. toistaa EU:lle esittämänsä kehotuksen käyttää entistä tehokkaammin sen avunantoa ja poliittista tukea kolmansille maille niiden kannustamiseksi yhteistyöhön ihmisoikeusneuvoston kanssa;
26. katsoo, että EU:n jäsenvaltioiden on toimittava yhdenmukaisesti ja koordinoitusti neuvoston onnistumisen edistämiseksi;
27. kehottaa maita, jotka ovat tehneet EU:n kanssa ihmisoikeuslausekkeita sisältäviä sopimuksia, tekemään yhteistyötä EU:n kanssa niin, että voidaan parantaa neuvoston mahdollisuuksia edistää ihmisoikeuksia koko maailmassa; kehottaa parlamenttien välisiä valtuuskuntiaan ja kokouksia tutkimaan tätä näkökohtaa niiden kokoontuessa;
28. kehottaa Euroopan parlamentin valtuuskuntaa ihmisoikeusneuvoston viidennessä istunnossa esittämään tässä päätöslauselmassa ilmaistut huolenaiheet, kehottaa valtuuskuntaa raportoimaan vierailustaan ihmisoikeuksien alivaliokunnalle ja pitää asianmukaisena Euroopan parlamentin valtuuskunnan lähettämistä ihmisoikeusneuvoston relevantteihin istuntoihin;

o

29. pyytää puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle ja komissiolle, jäsenvaltioiden hallituksille ja parlamenteille, YK:n turvallisuusneuvostolle, YK:n pääsihteerille, 61. yleiskokouksen puheenjohtajalle, YK:n ihmisoikeusneuvoston puheenjohtajalle, YK:n ihmisoikeuksien erityisedustajalle sekä ulkoasiainvaliokunnan perustamalle EU:n ja YK:n väliselle työryhmälle.